

Om Honninghøst

Honninghøsten 2004 er i hus.

Og hvordan er resultatet så blevet. Ja det er der mange delte meninger om. Nogle beretter om meget små udbytter, medens andre igen, om store udbytter, men både i pressen og TV har man berettet om et dårligt honningår og at bierne ligefrem sultede i juni og juli måned. Sådan har det så ofte været, fordi vort klima er og kan være så lunefuldt, som det også hedder i Thøger Larsens sang: " Du danske sommer, jeg elsker dig, skønt du så ofte har sveget mig-----"

Biavl i 1692.

I en polsk beretning fra krigsårene 1658-1659 skriver en polsk Adelsmand Jan Chrysostom Pasek i en selvbiografi hvor han opholdt sig her i landsdelen bl.a. : "Vi fik en Mængde Honning, thi rundt omkring paa Markerne fandtes udstrakt Bihold, og alle Vegne stod Bierne i Halmkasser, derimod ikke i Bistader ". Således også hos min ane Rasmus Hansen " aff Fyen " som efter krigen overtog en ødegård i Øster Løgum sogn, hvor der var to bikuber som forsynede familien med sødemidler.

Sukker kendte man ikke den gang. Derfor var honning datidens guld som bl.a. var et betalingsmiddel, to frigårdsforpagtere i Bjolderup sogn årligt måtte udrede som forpagtningsafgift af frigårde, og hvor betalingen bestod af "To Tønder god Honning, leveret til Slottet i Flensborg og intet andet". Hvordan de har klaret det i året 1692 melder historien intet om, men hos min ane hed det at:

"Biugen var kun ganske kort oc ringe, Bikuberne bleff neget med tag ". Altså ingen honning og sødemidler til husholdningen det år, Men hvordan de har klaret det med "skattevæsenet" den gang er også et ubesvaret spørgsmål, for der skulle svares tre Penning i skat årligt pr. kulle.

Tilbage til nutiden.

Da jeg i 1947 startede som biavler lærte jeg at bifamilierne, når en ny sæson begyndte om foråret, skulle gøres stærke under forårstrækket. Det hed sig at først skulle man være biavler, og når hovedtrækket satte ind, dvs når hvidkløveren blomstrede ca. den 10. juni, skulle man være honningavler. Derfor blev bierne forårsfodret i april måned, hvilket havde til følge at bierne sværmede og var det så tillige, som i år, en regnfuld og kold juni og juli måned, gav det ingen honning det år.

Rekord året 1955.

I 1955 oplevede vi en meget kold og regnfuld sommer, der havde til følge, at bierne var ved at gå til af sult og vi overvejede om vi skulle gå i gang med at vinterfodre. Men den syvende juli holdt det pludselig op,

temperaturen steg og det blev det varmt med et strålende solskinsvejr, helt til den 15. august. Bierne, selv om de var klar til det, holdt nu pludselig op med sværmnykkerne, og gav sig til at samle honning, og vi vidste ikke hvad vi skulle gøre ved den, for vi havde ingen papdåser. Fabrikkerne havde ferie.

På forhånd havde jeg solgt en eventuel høst til kr.3,50 pr. dåse til brugsforeningen i København, men da jeg havde sendt den første sending, kom der hurtigt afbud på resten, da man nu kunne købe den til kr.1,00 pr. dåse.

Så stod vi der. Mange havde, ligesom konen med æggene, talt på fingrene og regnet ud, at når høsten var solgt kunne man få råd til en "Røvsukkerknallert. Det blev der ikke noget af.

Året efter fik vi så igen et dårligt honningår, og heldigvis var honningen fra året før af en meget god kvalitet og hård, så den kunne man nu få solgt, men ikke til brugsforeningen.

Ændret Driftsform.

Omkring den tid blev Statens Biavlsforsøg oprettet. Den ondartede bipest hærgede, og den skulle bekæmpes. Det blev den. Da lederen Dr.phil. Ole Hammer gik på pension i 1973 var man nede på ca. én procent angrebne pestbigåde. Det var især egnsundersøgelserne og de gentagne årlige kontroller og ulovlige forhold i pestbigårde, der blev fulgt op.

Ved foredrag, bisygdomskurser og talrige artikler i "Tidsskrift for Biavl" lærte han os ligeledes, at hvis man ville forebygge sygdomme i bifamilierne og opnå gode høstresultater måtte man drive en hygiejnisk driftsform, der i det væsentligste gik ud på udskiftning af gamle tavler og

udnytte biernes byggetrang, der som bekendt befordrer biernes sundhed. Og her var det især Nosesmaen som det gjaldt, der var den sygdom der kostede biavlens mest, i form af små og skrantende bifamilier med mindre udbytter til følge.

Indvintringen skulle finde sted omkring den 25.juli. Forsøg beskrevet i "Håndbog I Biavl" viste at indbæringen ikke stod i forhold til bifamiliernes daglige forbrug efter denne dato. Og ofte har det været meget tidligere. En tidlig indvintring, hvor bifamilierne fik lov til at udvikle mange unge bier med et godt fedtpolster til at gå vinteren i møde.

Resultatet blev, at bierne ved indvintringen var stærke og slagkraftige og klar til at modtage magasinerne når vinterrapsen gik i blomst ca. 1. maj.

2004

Det viste sig at være en god regel i år, hvor vejret artede sig fint i maj måned, og bierne gav et middeludbytte der så rigeligt kunne betale udgifterne. Og trods det at bierne hutlede sig igennem juni og juli måned og ikke blev fodret, fordi bierne fik lov at beholde honning til husbehov efter første slyngning, gav de om ikke så meget alligevel et overskud. Så fortvivl ikke: "Alt i verden går op og ned". Vi håber vejret arter sig bedre næste år.

Albert E. Paulsen